

Kỷ luật một cách lạc quan cho trẻ lớn

Dùng kỷ luật cho trẻ lớn

- Mục đích của kỷ luật là dạy cho trẻ em về những luật lệ và giá trị của xã hội chúng ta và giúp chúng trở nên tự kỷ luật để trở thành những người lớn sung sướng và biết nhận bốn phần.
- Tổ chức Bảo Vệ Trẻ Em vùng Peel tin là nên dùng những cách thức kỷ luật hữu hiệu hơn là đánh đập hay những hình thức kỷ luật có tính cách vũ lực mà có thể gây những nguy hại về thể chất, cảm xúc và sự tăng trưởng.
- Ngay cả những câu mắng có thể làm tổn thương sự cảm xúc của đứa trẻ. Thí dụ, những lời mắng như “mày không tốt” có thể làm hại đến lòng tự tin của đứa trẻ.

Tạo dựng những mối liên hệ

- Trước khi quý vị có thể áp dụng kỷ luật với con, quý vị phải tạo dựng một mối liên hệ về tình yêu và sự tin tưởng.
- Thời trẻ thơ là thời gian tốt nhất để tạo dựng một mối liên hệ với con cái, nhưng không bao giờ quá trễ để bắt đầu.
- Xây dựng mối liên hệ cha mẹ với con cái bằng tình thương, những vuốt ve dịu dàng, chia sẻ thời giờ với nhau, tôn trọng những cảm nghĩ của cháu, giữ lời hứa, xin lỗi khi cần và có thì giờ vui chơi với nhau.
- Những trẻ lớn cần những sự vuốt ve dịu dàng cho dù rằng chúng thường cảm thấy mắc cỡ vì chuyện này. Chỉ cần thay đổi cách biểu lộ tình cảm của quý vị. Thay vì ôm cháu trước công chúng, quý vị chỉ cần vỗ vai những đứa trẻ lớn.

Thiết lập một thói quen

- Trẻ em ở mọi lứa tuổi đều có lợi từ sự an toàn do một thói quen hàng ngày đưa đến.
- Giữ những giờ ăn, những hoạt động trước giờ ngủ và những hoạt động mỗi tuần giống nhau để tạo một sự đều đặn trong cuộc đời đứa trẻ.

Những điều đáng nhớ

- Giải quyết vấn đề và những sự chọn lựa giúp trẻ em chuẩn bị cho lứa tuổi vị thành niên.
- Những sự chọn lựa giúp trẻ em học cách thức để quyết định. Đề nghị những sự chọn lựa đơn giản. Thí dụ, “con có thể sắp xếp lại giường ngủ bây giờ hay sau khi con ăn sáng xong. Con quyết định”

Dạy cách giải quyết vấn đề

- Giúp con của quý vị nhận diện được vấn đề. Đặt câu hỏi như “chuyện gì sẽ xảy ra, nếu con thử làm.?”
- Hãy cùng với con, nghĩ ra một vài giải pháp
- Chọn giải pháp tốt nhất
- Thử giải pháp đó
- Sau đó, nói về chuyện đã thực hiện được và giải pháp nào quý vị sẽ thử lần sau.

Cùng chung giải quyết vấn đề

- Khi trẻ em đến tuổi vị thành niên, chúng vẫn cần phải có những giới hạn rõ ràng, nhưng cha mẹ nên sẵn lòng để thương thảo một chút về những giới hạn này.
- Khi trẻ em bắt đầu nghĩ về chúng, những lời nói lại của chúng có thể làm quý vị giận dữ. Tuy nhiên, giữ mối cảm thông, cha mẹ phải lắng nghe nhiều hơn và phải giải thích nhiều hơn cho những trẻ lớn.

- Nói chuyện với phụ huynh của những đứa bạn của con quý vị về những giới hạn thích hợp về quần áo và giờ giấc phải về nhà.
- Làm việc chung với cháu để cùng nhau giải quyết vấn đề.

Diễn tả tư cách

- Trong hầu hết mọi trường hợp, những trẻ lớn có thể diễn tả cảm nghĩ của chúng một cách bao quát hơn.
- Thay vì dùng cách bắt ngồi riêng một chỗ (time-out), cha mẹ có thể nói vài câu với đứa trẻ về tư cách của cháu. Để làm việc này, cha mẹ nên cố gắng đề cập đến tư cách và đừng nói đến đứa trẻ.
- Những câu nói gây tổn thương không giúp cho chúng nhận biết lỗi lầm. Trẻ em sẽ nhận biết hơn nếu chúng ta chỉ nói đến những dữ kiện như:
  - Đứa trẻ đã làm điều gì sai
  - Tư cách mà quý vị mong muốn hay thích hơn
  - Quý vị cảm thấy như thế nào
- Thí dụ, “Con đã không cho bố (mẹ) biết con đi đâu và bố (mẹ) đã lo lắng. Con phải điện thoại về nhà trước khi đến nhà bạn khi tan học.

Từ những sự chọn lựa đến chuyện thương thảo

Khi trẻ em lớn dần chúng có thể tham gia nhiều hơn vào việc đưa ra những quyết định. Thương thảo là một tài năng để giải quyết vấn đề hữu ích mà đứa trẻ sẽ dùng trong suốt cuộc đời thành niên. Một cách giản dị để thương thảo là hãy để cho cháu chọn khi nào cháu sẽ làm công việc đó (nếu có thể).

Các chọn lựa có thể:

- Trong phạm vi khả năng của đứa trẻ
- Trong giới hạn mà quý vị có thể chấp nhận được
- An toàn và không hại cho sức khỏe
- Thực tế - nếu quý vị không thể chấp nhận được một điều kiện của đứa trẻ thì đừng cho cháu sự chọn lựa đó

Những điều thực hiện được

Nên nhớ, để hướng dẫn tư cách đứa trẻ, quý vị có thể:

- Khen ngợi tư cách tốt
- Diễn tả tư cách mà quý vị muốn
- Hãy để những hậu quả tự nhiên dạy dỗ con của quý vị (trong tình trạng an toàn)
- Dùng những phương pháp luận lý
- Dùng cách bắt ngồi riêng chỗ (time-out)
- Đình chỉ quyền lợi cho đến khi những bốn phần được thi hành
- Cho phép chọn lựa
- Thương thảo một sự đồng ý

Nguồn tài liệu dành cho phụ huynh

Phụ huynh là một công việc quan trọng nhất mà quý vị sẽ làm. Một số phụ huynh thích gặp những phụ huynh khác, học hỏi những tài năng mới, cập nhật hóa với những lời khuyên răn mới nhất về cách làm cha mẹ và một số người cần sự trợ giúp. Muốn tìm hiểu thêm về nguồn tài liệu sẵn có cho quý vị, hãy liên lạc với khu y tế địa phương hay hỏi bác sĩ của quý vị về những nhóm và những nguồn tài liệu trong khu vực của quý vị. Hay điện thoại cho Đường Dây Trợ Giúp Các Phụ Huynh (Parents Help Line) số 1-888-603-9100 hay cho Tổ Chức Bảo Vệ Trẻ Em vùng Peel (Peel Children's Aid).

Tập sách này được phát hành theo tài liệu từ Liên đoàn Trợ Cấp Xã Hội cho Trẻ Em ở Canada (The Child Welfare League of Canada) và “Làm Phụ Huynh Trong Đời” (Parenting for Life) được nâng đỡ bởi Tổ Chức Tài Trợ Tâm Lý của Canada (The Psychology Foundation of Canada) và công ty Kodak Canada

